

ПРОГРАМА

Музейна педагогіка в умовах воєнного стану

Міжнародний круглий стіл

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ

ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ

ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

ЦЕНТР ЮНЕСКО

«МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ»

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ М.П.ДРАГОМАНОВА

КАФЕДРА ЮНЕСКО З НАУКОВОЇ ОСВІТИ

26 травня 2022 року, м. Київ

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

- Вплив воєнного стану на науково-освітню роботу музеїв
- Роль музеїв в освітньому процесі у період воєнного стану
- Музейна педагогіка в актуалізації культурної спадщини в умовах війни
- Проблема збереження пам'яток культури в умовах воєнних дій: етично-педагогічні аспекти
- Інформаційно-комунікаційні технології у музейній педагогіці під час воєнного стану

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Довгий Станіслав Олексійович, доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН і НАН України, президент Малої академії наук України

Топузов Олег Михайлович, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, віцепрезидент НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН України

Бітаєв Валерій Анатолійович, доктор філософських наук, професор, академік НАМУ, віцепрезидент Національної академії мистецтв України

Свириденко Денис Борисович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Караманов Олексій Владиславович, доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, викладач вищої категорії Педагогічного фахового коледжу, завідувач Науково-навчальної лабораторії музейної педагогіки Львівського національного університету імені Івана Франка

Дунець Василь Богданович, кандидат політичних наук, завідувач відділу освітніх програм центру інтерактивної музейної науки Національного центру «Мала академія наук України»

Щепанський Віталій Вікторович, кандидат філософських наук, методист II категорії відділу освітніх програм центру інтерактивної музейної науки Національного центру «Мала академія наук України»

Ладоня Катерина Юріївна, завідувач науково-організаційного відділу Інституту педагогіки НАПН України

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ МІЖНАРОДНОГО КРУГЛОГО СТОЛУ

**09⁴⁵–10⁰⁰ Реєстрація учасників круглого столу,
вихід у «ZOOM»**

10⁰⁰–10⁵⁰ Привітання учасників і гостей круглого столу

10⁵⁰–12³⁰ Пленарне засідання

**12³⁰–12⁴⁵ «Експерименти з кишені» — майстер-клас
від Музею науки МАН**

**12⁴⁵–16³⁰ Виступи й обговорення
на секційних засіданнях**

16³⁰–17⁰⁰ Підбиття підсумків круглого столу

**Приєднатися до круглого столу можна
за покликанням:**

<https://us02web.zoom.us/j/82180517528?pwd=YmllQWJYRk1GbHA2VUpHeDBIZWkrdz09>

РЕГЛАМЕНТ ВИСТУПІВ

Доповіді на пленарному засіданні — до 12 хвилин

Доповіді — до 5 хвилин

Обговорення й репліки — до 3 хвилин

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ І ГОСТЕЙ КРУГЛОГО СТОЛУ:

Довгий Станіслав Олексійович, доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН і НАН України, президент Малої академії наук України

Макар Брюно, голова та генеральний директор Universcience Париж, президент Ecsite (Європейської мережі організацій із залучення до науки)

Фірмагофер Роберт, головний виконавчий директор Центру науки «Коперник» (Варшава, Республіка Польща)

Бабак Сергій Віталійович, кандидат економічних наук, доктор технічних наук, голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій

Шкуратов Олексій Іванович, доктор економічних наук, заступник міністра освіти і науки України з питань європейської інтеграції

Карандеев Ростислав Володимирович, доктор філософії в галузі економіки, перший заступник міністра культури та інформаційної політики України

Рафальський Олег Олексійович, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, директор Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса, віцепрезидент НАН України

Топузов Олег Михайлович, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, віцепрезидент НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН України

Бітаєв Валерій Анатолійович, доктор філософських наук, професор, академік НАМУ, віцепрезидент Національної академії мистецтв України

Гальченко Максим Сергійович, доктор філософських наук, директор Інституту обдарованої дитини НАПН України

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ:

Громова Аліна, доктор наук, член правління ICOM Німеччини, завідувач відділу колекцій та виставок, Фонд «Нова синагога Берлін – Центр Іудаїки» (Берлін, Німеччина)

Освітні пропозиції для українських дітей у німецьких музеях

Саранча-Парасюк Галина Василівна, кандидат історичних наук, доцент, архівіст в Українському національному Музеї в Чикаго (штат Іллінойс, Сполучені Штати Америки)

Місія Українського Національного Музею в Чикаго у донесенні правди про війну в Україні для американського суспільства

Свириденко Денис Борисович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Міжнародний вимір співпраці у галузі розбудови наукових музеїв на Заході України

Караманов Олексій Владиславович, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, Львівський національний університет імені Івана Франка

Актуалізація соціокультурної місії музеїв в умовах воєнного стану

Ткаченко Лідія Іванівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник, Інститут обдарованої дитини НАПН України

Виховний потенціал музейної педагогіки: сучасний аспект

Дунець Василь Богданович, кандидат політичних наук, завідувач відділу освітніх програм центру інтерактивної музейної науки Національного центру «Мала академія наук України»

Науково-освітній потенціал центрів і музеїв науки в умовах воєнного стану

Добрівое Лале Ерік, керівник департаменту міжнародної співпраці, Центр сприяння науці (Республіка Сербія)

Наука, знання та навчання в трагічні часи: приклад Балкан

**«ЕКСПЕРИМЕНТИ З КИШЕНІ» —
МАЙСТЕР-КЛАС ВІД МУЗЕЮ НАУКИ МАН
(12³⁰–12⁴⁵)**

СЕКЦІЯ I

**ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА НАУКОВО-ОСВІТНЮ
РОБОТУ МУЗЕЇВ**

Антошина Катерина Олегівна, методист лабораторії математичних наук, Національний центр «Мала академія наук України»

Терлецька Катерина Валеріївна, доктор фізико-математичних наук, завідувач лабораторії математичних наук, Національний центр «Мала академія наук України»

Головоломки — складові музею науки як метод популяризації математики в умовах воєнного часу

Білоус Наталя Володимирівна, кандидат філологічних наук, завідувачка філією Музей Сержа Лифаря, філія Музею історії міста Києва

Науково-освітня робота Музею Сержа Лифаря (філія Музею історії міста Києва) у період воєнного стану

Василишин Марія Семенівна, експертка зі змісту освіти (математичні компетентності), команда підтримки реформ МОН

Освітня діяльність Музею науки МАН України у період воєнного стану

Дуброва Марія Павлівна, методист II категорії відділу освітніх програм центру інтерактивної музейної науки, Національний центр «Мала академія наук України»

Музей науки МАН в умовах війни: особливості методології

Єгоров Віктор Богданович, доктор технічних наук, в. о. провідного наукового співробітника Інституту телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України

Вплив воєнного стану на науково-освітні процеси в розрізі науково-дослідних лабораторій

Єфімова Валентина Іванівна, наукова співробітниця, Педагогічний музей України

Ін теторіат: черговий випуск видавничої серії «Педагогічні републікації» як данина пам'яті українським педагогам минулого

Каспрук Віталій Володимирович, керівник гуртків, КУ «ЗПО «Будинок дитячої та юнацької творчості» Заліщицької міської ради

Створення та діяльність громадського музею «Стрілецької слави» на скрижалях історії

Качур Алла В'ячеславівна, науковий співробітник, Сумський обласний художній музей імені Никанора Онацького

Музейні форми роботи в умовах воєнного стану

Конченко Лариса Вікторівна, вчитель вищої категорії, загальноосвітня школа № 55 I–III ступенів Одеської міської ради Одеської області

Музейна педагогіка в умовах війни

Копилець Євгеній Вікторович, кандидат педагогічних наук, заступник директора з навчально-виховної роботи, Комунальний заклад «Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради»

Російсько-українська війна та перспективи модернізації музеїв військово-історичного профілю при закладах освіти України

Коханенко Юлія Петрівна, молодший науковий співробітник, Меморіальний комплекс «Пам'яті героїв Крут»

Примушко Наталія Олексіївна, кандидат філологічних наук, науковий співробітник, Меморіальний комплекс «Пам'яті героїв Крут»

Меморіальний комплекс «Пам'яті героїв Крут» в умовах воєнного стану

Куровський Юрій Васильович, викладач, Володимир-Волинський центр професійної освіти

Особливості функціонування етнографічного музею при навчальному закладі в умовах воєнного стану

Мазур Віктор Борисович, старший вчитель, методист, Закарпатський центр туризму, краєзнавства і спорту учнівської молоді

Робота музеїв при закладах освіти Закарпатської області в умовах воєнного стану — здобутки та проблеми

Мельник Марина Юріївна, кандидат педагогічних наук, завідувач відділу діагностики обдарованості, Інститут обдарованої дитини НАПН України

Освіта в умовах воєнного стану: сучасний суспільний дискурс

Метик Людмила Іванівна, заступник генерального директора з наукової роботи, Національний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка»

Науково-освітня робота Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка» в умовах війни

Міхно Олександр Петрович, доктор педагогічних наук, директор, Педагогічний музей України

Міжнародна діяльність Педагогічного музею України в умовах воєнного стану

Острякова Олександра Олександрівна, старший науковий співробітник відділу науково-освітньої роботи, Чернігівський обласний художній музей імені Григорія Галагана

Роботи Катерини Васечко в рамках мистецького онлайн-проєкту «Inter arta» Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана

Полюхович Тетяна Миколаївна, головний зберігач фондів, Педагогічний музей України

Наша національна спадщина нас надихає (онлайн-проєкти Педагогічного музею України)

Сапухіна Олена Василівна, методист, Центр науково-технічної творчості молоді Сумської міської ради

Новий погляд на науково-освітню роботу музею техніки у воєнний час

Синявська Лариса Іванівна, доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України, директор Музею історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Стан музейної справи у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького під час російсько-української війни 2014–2022 рр.

Стець Світлана Степанівна, вчитель, керівник Музею літератури, фольклору та мистецтва Копашнівського ЗЗСО Хустської міської ради Закарпатської області

Робота музею літератури, фольклору та мистецтва під час воєнних дій в Україні

Четвертак Тетяна Юріївна, кандидат педагогічних наук, методист, викладач, Медичний фаховий коледж Запорізького державного медичного університету

Музейна виставка «Україна — розп'яття»

Шершова Тетяна Вікторівна, доктор філософії з культурології, науковий співробітник, Полтавський літературно-меморіальний музей Панаса Мирного

Інформаційна роль музеїв в умовах воєнного стану

СЕКЦІЯ II

РОЛЬ МУЗЕЇВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Артеменко Ірина Михайлівна, вчитель історії, Луганська ЗШ І–ІІІ ступенів Петрівської селищної ради Олександрійського району Кіровоградської області

Дистанційна робота шкільного музею в умовах війни

Бабкова Алла Михайлівна, завідувачка відділу, Будинок дитячої творчості Подільського району м. Києва

Формування ключових компетентностей у вихованців у період воєнного стану засобами музейної педагогіки

Барвінок Юлія Василівна, молодший науковий співробітник, НІКЗ «Чигирин»

Робота «Дитячого музейного простору» історико-архітектурного комплексу «Резиденція Б. Хмельницького» НІКЗ «Чигирин» в умовах воєнного стану

Бойко Наталія Андріївна, директор, Бережанський краєзнавчий музей Бережанської міської ради Тернопільської області

Музей і відвідувачі: комунікація та співпраця в умовах воєнного стану

Браташук Марія Михайлівна, вчитель історії, завідувач історико-краєзнавчого музею «Народна скарбниця», Комунальний за-

клад «Мшанецька загальноосвітня школа I–III ступенів Білецької сільської ради Тернопільського району Тернопільської області»

Участь історико-краєзнавчих музеїв у процесі національно-патріотичного виховання дітей та молоді у період воєнного стану

Войціцька Тетяна Борисівна, методист, Вінницький обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій

Роль музеїв військово-патріотичного напрямку при закладах загальної середньої освіти як складова освітнього процесу у період воєнного та повоєнного стану

Вороневич Дмитро Петрович, завідувач відділу науково-методичної роботи та краєзнавства, Івано-Франківський обласний державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді

Музеї закладів освіти — важливий чинник формування національно-патріотичного виховання молоді у період воєнного стану (на прикладі роботи музеїв закладів освіти Івано-Франківської області)

Гайда Лариса Анатоліївна, провідна наукова співробітниця, Педагогічний музей України

Функціонування електронного ресурсу «Музейна педагогіка» під час російсько-української війни

Гаськевич Олена Борисівна, старший науковий співробітник, Обласний літературно-меморіальний музей Юліуша Словацького в Кременці

Музей Словацького як культурно-освітній центр для дітей, тимчасово переселених із зони бойових дій: проблеми і можливості (з досвіду роботи)

Гладун Ольга Дмитрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений діяч мистецтв України, директор Черкаського обласного художнього музею

Міжнародна мистецька акція ВОЛЬНАНОВА

Голобородов Костянтин Володимирович, вчитель історії та правознавства, керівник музейного гуртка, Одеська загальноосвітня школа № 56 I–III ступенів Одеської міської ради Одеської області

Шкільний музей пам'яті Другої світової війни в умовах гібридної війни та шкільної програми

Головко Микола Васильович, доктор педагогічних наук, доцент, головний науковий співробітник відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти, Інститут педагогіки НАПН України

Засоби музейної педагогіки в реалізації завдань базової фізичної освіти

Горяча Наталія Василівна, вчитель образотворчого мистецтва та трудового навчання, керівник шкільного музею, Чортківська гімназія імені Маркіяна Шашкевича

Шкільний музей — простір для творчості

Грицюк Зоя Григорівна, старший вчитель, вчитель української мови та літератури, керівник літературно-меморіального музею Г. М. Петрука-Полика, Великоловицький НВК ім. Г. М. Петрука-Полика

Формування громадянської компетентності здобувачів освіти засобами музейної педагогіки в період воєнного стану

Дашевська Таміла Віталіївна, завідувач народного музею Полтавського державного університету, Полтавський державний медичний університет

Музей як осередок виховання в умовах воєнного часу

Дем'янюк Олександр Йосипович, доктор історичних наук, професор, заступник директора з науково-педагогічної діяльності, Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти

Залучення серії марок «Історія війська в Україні» (2002–2010) до експозиції шкільних музеїв

Діхтярук Тетяна Миколаївна, старший учитель, учителька української мови та літератури, завідувачка літературного музею Уласа Самчука Кременецького академічного ліцею імені У. Самчука

Діяльність літературного музею Уласа Самчука в період воєнного часу

Долібська Ірина Вікторівна, старший вчитель, заступник директора ліцею з навчально-виховної роботи (вчитель історії), КЗ «Могилянський ліцей» Заваллівської селищної ради Голованівського району Кіровоградської області

Музей в освітньому закладі — важлива складова навчання та виховання здобувачів освіти

Драгуська Ольга Василівна, методист, вчитель, Нижньоселищенський ЗЗСО

Робота з переселенцями у Народному краєзнавчому музеї «Перлини рідного села»

Дуб Ольга Миколаївна, старша наукова співробітниця, Державний історико-культурний заповідник «Самчики»

Взаємозв'язок музею та закладів освіти в період військового стану на прикладі Державного історико-культурного заповідника «Самчики»

Камінська Тетяна Петрівна, завідувачка бібліотеки, Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж технологій бізнесу та права ВНУ імені Лесі Українки»

Роль музеїв в освітньому процесі у період воєнного стану

Карпюк Василь Михайлович, зберігач фондів I категорії, Філія Національного військово-історичного музею України — Волинський регіональний музей українського війська та військової техніки

Карпюк Аліна Віталіївна, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформацій-

но-аналітичної діяльності, Волинський національний університет імені Лесі Українки

Роль Волинського регіонального музею українського війська та військової техніки в освітньому процесі в умовах воєнного часу

Коваленко Любов Григорівна, заслужений журналіст України, перший заступник генерального директора Національного музею-садиби М. І. Пирогова, м. Вінниця

Меморіальні музеї в умовах воєнного стану: нові виклики, інноваційні науково-освітні та комунікаційні реалії

Коземко Любов Богданівна, викладач, ВПУ № 71 м. Кам'янка-Бузька

Роль музею історії училища в освітньому процесі ВПУ № 71 в період воєнного стану

Коломієць Раїса Федорівна, методист, Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Роль музеїв в освітньому процесі у період воєнного стану

Кравченко Оксана Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Музейна педагогіка в умовах інклюзивного навчання

Крисенко Ілона Андріївна, студентка другого бакалаврського рівня історичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Музеї у виховному процесі під час війни

Лоскучерева Марія Іванівна, молодший науковий співробітник, Національний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка»

Роль Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка» в освітньому процесі у період воєнного стану

Манжула Валерій Олександрович, старший вчитель, заступник директора з виховної роботи, ОЗО «Дернівський лицей»

Роль музеїв в освітньому процесі у період воєнного стану

Маньковська Руслана Вікторівна, доктор історичних наук, доцент, провідний науковий співробітник, Інститут історії України НАН України

Музейний сегмент в освітньому процесі воєнного часу

Матвійчук Оксана Євгенівна, кандидат педагогічних наук, доцент, Інститут післядипломної освіти, Київський університет імені Бориса Грінченка

Вплив російсько-української війни на реалізацію онлайн-проєкту «Педагогічна мапа Києва»

Мінакова Наталія Георгіївна, методист, Рівненський ОІППО

Шкільний музей — хаб стійкості та патріотизму сучасного закладу освіти

Онищенко Наталія Володимирівна, викладач вищої категорії, викладач-методист, завідувачка музею коледжу, ВСП «Хорольський агропромисловий фаховий коледж ПДАУ»

Завдання і роль музею навчального закладу у формуванні патріотичної свідомості молоді

Песоцька Юлія Юріївна, аспірантка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Роль музеїв в освітньому процесі у період воєнного стану

Поляков Володимир Юрійович, відмінник освіти України, полковник запасу, учасник бойових дій (АТО), керівник військово-історичного музею Вищого професійного училища № 7 м. Кременчука Полтавської області

Музей у війні: осередок патріотизму, школа безпеки, центр волонтерства та збереження артефактів сучасної історії

Попова Вікторія Едуардівна, завідувачка відділу науково-освітньої роботи, Державний політехнічний музей імені Бориса Патона при НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»

Музеї Барселони для українців під час війни

Правник Тетяна Миколаївна, викладач історії, Сарненський ДПТНЗ «Сарненський аграрний ліцей»

Музей як важливий чинник формування історичної свідомості громадян

Проців Микола Павлович, заступник директора з наукової роботи, Бережанський краєзнавчий музей

Конспект першого уроку 2022–2023 навчального року на тему: «Україна — країна переможців»

П'ятаченко Сергій Васильович, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач туристсько-краєзнавчого відділу Комунального закладу Сумської обласної ради — обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю

Сліпченко Тетяна Володимирівна, методист туристсько-краєзнавчого відділу Комунального закладу Сумської обласної ради — обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю, керівник зразкового музею туризму і краєзнавства

Музей як майданчик для реалізації освітніх проектів у період воєнного стану

Радич Наталія Іванівна, вчитель історії, Лазівська гімназія

Роль музеїв в освітньому процесі у період воєнного стану

Робак Ірина Романівна, вчитель історії та суспільствознавчих дисциплін, Комунальний заклад «Великоглибочецька загальноосвітня школа I–III ступенів імені Ярослава Стецька Білецької сільської ради Тернопільського району Тернопільської області»

Музей в режимі нон-стоп

Савченко Ірина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, учений секретар, Національний центр «Мала академія наук України»

Психолого-педагогічні аспекти ефективності функціонування музеїв в умовах дистанційної освіти воєнного часу в контексті розвитку обдарованої особистості

Савченко Ярослав Володимирович, науковий співробітник, Інститут обдарованої дитини НАПН України

Інтерактивний музей науки як засіб психологічної реабілітації молоді

Свистун Оксана Вікентіївна, фахівець I категорії відділу інтелектуальної власності, комерціалізації і трансферу технологій, Уманський національний університет садівництва

Музей історії Уманського НУС — носій історичної пам'яті та засіб формування громадянської позиції

Слюк Анатолій Михайлович, заслужений працівник культури України, методист відділу виховної роботи, Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти

Шкільний музей в умовах російсько-української війни: зміст та форми роботи

Снагоценко Леся Вікторівна, інструктор-методист з фізичної культури і спорту, аспірантка Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, Сумське обласне відділення комітету з фізичного виховання і спорту Міністерства освіти і науки України

Арт-терапія для студентів ЗВО в умовах воєнного стану

Струк Леся Петрівна, вчитель вищої категорії, методист, вчитель історії, правознавства та основ християнської етики, Делятинський ліцей № 1 Делятинської селищної ради Івано-Франківської області

Національно-патріотичний аспект виховної роботи з учнівською молоддю в умовах війни на базі музею підпільної духовної семінарії УГКЦ (м. Яремче, с. Дора)

Томіленко Андрій Григорович, кандидат історичних наук, доцент, фахівець відділу соціально-гуманітарної роботи, Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України

Роль музеїв ДСНС України у період воєнного стану

Трохимчук Оксана Олександрівна, директор, Комунальний заклад Новосанжарський будинок дитячої та юнацької творчості Новосанжарської селищної ради

Музей у закладі освіти у період воєнного стану

Халимон Олена Володимирівна, старша наукова співробітниця, Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського

Васецька Олеся Миколаївна, старша наукова співробітниця, Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського

Про весну, яку в них відібрали

Шаповал Лариса Іванівна, кандидатка історичних наук, доцентка, доцентка кафедри історії України, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Музейні експозиції як джерело навчального контенту у вивченні музеєзнавчих дисциплін у закладах вищої освіти

Шаповал Світлана Федорівна, учитель української мови і літератури, Щербанівський ліцей Щербанівської сільської ради Полтавського району Полтавської області

Роль Музею народознавства в національно-патріотичному вихованні учнівської молоді

Шваєнко Алла Юріївна, викладач суспільних дисциплін, Відокремлений структурний підрозділ «Рівненський технічний фаховий коледж Національного університету водного господарства та природокористування»

Музей коледжу Відокремленого структурного підрозділу «Рівненський технічний фаховий коледж Національного університету водного господарства та природокористування» — невід’ємна складова освітньо-виховної роботи в умовах миру та війни

Шуляк Світлана Андріївна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри практичного мовознавства, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Беценко Тетяна Петрівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови і літератури, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка

Значення музеїв в освітньо-виховному процесі у період воєнного стану

Ярошенко Юлія Олександрівна, методист, Комунальний заклад «Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради»

Музеї етнографічного профілю при закладах освіти як форма збереження історико-культурної спадщини

СЕКЦІЯ III

МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА В АКТУАЛІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Березін Євгеній Дмитрович, учитель I категорії, учитель історії, Полтавський фаховий коледж транспортно-будівництва
Історія формування площі Слави м. Полтава

Беценко Тетяна Петрівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови і літератури, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Музей як осередок національної пам'яті та духовно-матеріальної культури етносу

Бондаренко Вікторія Володимирівна, старший науковий співробітник, Педагогічний музей України

Онлайн-проект Педагогічного музею України «Педагогічний календар – 2022» під час російсько-української війни

Губська Наталія Віталіївна, спеціаліст I категорії, вчитель трудового та естетичного виховання, керівник Зразкового військово-історичного музею «Пам'ять», КЗ «Валківський лицей імені Олександра Масельського Валківської міської ради Харківської області»

Погляд на музейну роботу, трансформований часом

Дрогобицький Ігор Іванович, кандидат історичних наук, викладач кафедри теорії та методики навчання, Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Дрогобицька Оксана Ярославівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри етнології і археології факультету історії, політології і міжнародних відносин, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Ціннісне підґрунтя національно-культурного нарративу виховної праці із молоддю на базі пластової оселі «Галицьке Опілля»

Жалій Тамара Віталіївна, кандидатка історичних наук, доцентка, начальник юридичної служби, децентка кафедри історії України, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Виховний потенціал музейних кімнат Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка в системі патріотичного виховання

Загорулько Марина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, науковий співробітник відділу міжнародних зв'язків та наукової співпраці, Інститут педагогіки НАПН України

Kyiv Museums Continue Working in War Conditions

Карчина Лариса Яківна, методист вищої категорії відділу методичної роботи, керівник секції педагогіки відділення філософії та суспільствознавства КПНЗ «Мала академія наук учнівської молоді», Київська МАН учнівської молоді

Освітньо-культурологічний проєкт «Музейна педагогіка в освітньо-культурному просторі Києва: проблеми сьогодення, перспективи» під час неоголошеної війни

Керізь Алла Владиславівна, консультант, Центр професійного розвитку педагогічних працівників, Чорноморська міська рада Одеського району Одеської області

Створюємо єдиний музейний простір в закладах дошкільної освіти міста

Костюк Степан Володимирович, завідувач науково-методичного відділу, Тернопільський обласний краєзнавчий музей

Штрих «Пласту» у відзначенні 109-річчя Тернопільського обласного краєзнавчого музею: педагогічно-виховний аспект

Кошмак Наталія Володимирівна, соціальний педагог, Володимирецький ліцей «Колегіум»

Формування експозиції «Ми волонтери»: практика впровадження в діяльність шкільного музею «Українська світлиця» Володимирецького ліцею «Колегіум»

Кравчук Ольга Павлівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу дидактики, Інститут педагогіки НАПН України

Аксіологічні та дидактичні орієнтири створення музейної експозиції в умовах війни

Ліпська Юлія Віталіївна, науковий співробітник, КЗК «Музей пропаганди» Хмельницької обласної ради

Специфіка музейної педагогіки в умовах воєнного часу

Мамчур Тетяна Василівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри біології, Уманський національний університет садівництва

Іменні колекції вчених-ботаніків у фонді Наукового гербарію Уманського національного університету садівництва (УМ)

Мельник Наталія, вчитель вищої категорії, заступник директора з виховної роботи, Красносільський заклад загальної середньої

освіти I–III ступенів Володимирецької територіальної громади Вараського району Рівненської області

Музейна педагогіка в актуалізації культурної спадщини в умовах війни

Москаленко Тетяна Миколаївна, заслужений учитель України, директор, учитель історії, Богуславецький навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа I–III ступенів — дошкільний навчальний заклад» ім. М. О. Максимовича Вознесенської сільської ради Золотоніського району Черкаської області

Календар «Наш Михайло Максимович» як методичний ресурс збереження історичної пам'яті

Палійчук Олена Вікторівна, старший науковий співробітник, Національний заповідник «Хортиця»

Музейна педагогіка в умовах воєнного стану в Національному заповіднику «Хортиця»

Панасенко Наталія Василівна, керівник гуртка-методист, методист, Полтавський міський центр позашкільної освіти Полтавської міської ради

Зразковий музей етнографії Полтавського міського центру позашкільної освіти як осередок культурної спадщини

Писаревська Наталія Володимирівна, директор, Державний політехнічний музей імені Бориса Патона при НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»

Культурна спадщина — конкретизація і актуалізація поняття в умовах війни

Пушонкова Оксана Анатоліївна, кандидат філософських наук, доцент, кафедра філософії та релігієзнавства, Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького, куратор Інтерактивної просвітницької платформи Черкаського обласного художнього музею

Філософія сучасної війни та місія музею

Степанович Кіра Михайлівна, старший науковий співробітник, Педагогічний музей України

Онлайн-проект «Аудіофонди Педагогічного музею» в умовах воєнного стану

Тимошенко Алла Миколаївна, завідувач відділу науково-масової та виставкової роботи, Полтавський художній музей (галерея мистецтв) ім. М. Ярошенка

Актуальність вивчення твору В. Боровиковського «Архістратиг Михайл» 1784 р. під час проведення музейних уроків у експозиції ПХМ (ГМ) ім. М. Ярошенка

Ульянова Ганна Олександрівна, вчитель української мови та літератури, громадський директор шкільного музею «З історії розвитку освіти на Волині», Дубенський ліцей № 8 Дубенської міської ради

Використання технології музейної педагогіки у шкільній практиці

Хворостянова Вікторія Іванівна, консультант з питань виховної роботи, КУ «Одеський центр професійного розвитку педагогічних працівників»

Музейна педагогіка сучасного навчального закладу

СЕКЦІЯ IV

ПРОБЛЕМА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТОК КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ВОЄННИХ ДІЙ: ЕТИЧНО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

Бабенко Людмила Леонідівна, докторка історичних наук, доцентка, завідувачка кафедри історії України, професорка кафедри історії України, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Форми співпраці закладів вищої освіти та органів влади у справі збереження пам'яток історії та культури

Бордюк Володимир Миколайович, кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-педагогічної роботи, Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Свято-Георгіївський монастир на Козацьких Могилах: центр духовності та культури Волині

Гудована Ольга Володимирівна, бібліотекар, ДНЗ «Хоростківський професійний сільськогосподарський ліцей», Тернопільська область

Збереження пам'ятника видатному українцю Д. Макогону у моєму населеному пункті

Гура Олексій Анатолійович, кандидат історичних наук, доцентка, доцент кафедри історії України, перший проректор, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Спаська церква другої половини XVII ст. у Полтаві крізь призму воєн та окупацій

Зуєвич Оксана Юріївна, науковий співробітник, Інститут педагогіки НАПН України

Захист музейної спадщини у реаліях сьогодення

Куц Олег Миколайович, методист, Науковий ліцей «Політ» при Кременчуцькому педагогічному коледжі імені А. С. Макаренка

Проблеми збереження та створення нових пам'яток місцевого значення на прикладі Кременчуцького району

Лисенко Алла Іванівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та права, Черкаський державний технологічний університет

Захист культурно-історичних цінностей в умовах воєнного стану: історичний досвід і сьогодення

Мосенкіс Юрій Леонідович, доктор філологічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, почесний академік Національної академії мистецтв України

Димшиць Едуард Олександрович, заслужений діяч мистецтв України, почесний академік НАМ України, Інститут обдарованої дитини НАПН України

Оспіщева-Павлишин Марія Андріївна, аспірантка ІПСМ НАМ України, методист Національного центру «Мала академія наук України»

Культурне значення втрат у музейній сфері України

Пагор Валентин Віталійович, кандидат історичних наук, науковий співробітник, Національний історико-архітектурний заповідник «Кам'янець»

Проблема збереження архітектурно-історичної спадщини Кам'яця-Подільського в 1944–1945 рр.

Парацій Володимир Михайлович, старший науковий співробітник, Бережанський краєзнавчий музей (Тернопільська обл.)

Військові меморіали та ареали бойових дій як місця національної пам'яті й патріотичного виховання (через призму регіональної історичної ретроспективи)

Пісцова Марія Петрівна, завідувачка науково-дослідного експозиційного відділу етнографії, Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського

Здійснені заходи для збереження експонатів музейниками у перший день повномасштабної війни

Худавердієва Вікторія Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму, Державний біотехнологічний університет

Пам'ятники культури та збройні конфлікти: захист і зберігання

СЕКЦІЯ V

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МУЗЕЙНІЙ ПЕДАГОГІЦІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Андросова Валентина Іванівна, методист, керівник Народного музею історії альпінізму, КЗ Сумський Палац дітей та юнацтва

Використання інформаційно-комунікаційних технологій в Народному музеї історії альпінізму

Атаманчук Вікторія Петрівна, доктор філологічних наук, доцент, провідний науковий співробітник, відділ інформаційно-ди-

дактичного моделювання, Національний центр «Мала академія наук України»

Науково-практичні досягнення Малої академії наук України у сфері музейної педагогіки

Белан Тетяна Ігорівна, провідний інженер, Національний центр «Мала академія наук України»

Створення віртуальних музеїв як складових STEM-освіти в умовах воєнного часу: онтологічний підхід

Гончарова Наталія Олександрівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу STEM-освіти, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»

Імерсивні технології в роботі музеїв

Гордієвський Дмитро Євгенович, практичний психолог, ліцей Щербанівської сільської ради Полтавського району Полтавської області

Драч Наталія Володимирівна, директор, ліцей Щербанівської сільської ради Полтавського району Полтавської області

Віртуальні подорожі музеями світу під час воєнного стану на уроках інтегрованого курсу «Культура добросусідства» в Щербанівському ліцеї

Джепа Оксана Григорівна, заступник директора з виховної роботи, Малоперещепинський заклад загальної середньої освіти І–ІІІ ступенів імені М. А. Клименка Новосанжарської селищної ради Полтавської області

Віртуальна екскурсія: тенденція чи необхідність

Драч Наталія Володимирівна, директор, Щербанівський ліцей Щербанівської сільської ради Полтавського району Полтавської області

Роль музейно-педагогічних технологій у формуванні емоційної стресостійкості учнів

Козурак Галина Петрівна, вчитель історії, основ правознавства та громадянської освіти, ЗДВР, Рахівський ЗЗСО І–ІІІ ст. №3

Інформаційно-комунікаційні технології у музейній педагогіці під час воєнного стану

Кудряк Віктор Михайлович, старший науковий співробітник, Національний центр «Мала академія наук України»

Трансдисциплінарний підхід у висвітленні музейних артефактів за допомогою сучасних інформаційних технологій

Ладичук Олександр Костянтинович, науковий співробітник, відділ створення та використання інтелектуальних мережних інструментів, Національний центр «Мала академія наук України»

Онтології музеїв як складова інтерактивної бази наукових здобутків в умовах воєнного стану

Павленко Юлія Григорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Заняття з музейної педагогіки онлайн у професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів

Пархоменко Олексій Олександрович, провідний програміст, Національний центр «Мала академія наук України»

Використання сучасних програмних засобів для формування віртуальних музейних середовищ як складових дистанційної освіти

Поліщук Оксана Анатоліївна, директор Сквирського міського народного краєзнавчого музею відділу культури, молоді і спорту Сквирської міської ради

Музей і війна

Приходнюк Віталій Валерійович, кандидат технічних наук, завідувач відділу створення і використання інтелектуальних мережних інструментів, Національний центр «Мала академія наук України»

Е-сценарії формування інтерактивних баз знань як інструмент музейної педагогіки

Стрижак Олександр Євгенійович, доктор технічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи, Національний центр «Мала академія наук України»

Трансдисциплінарний кластер «Музейна планета»

Ткаченко Сергій Анатолійович, доктор економічних наук, професор, ректор Вищого навчального закладу «Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»

Потишняк Олена Миколаївна, доктор економічних наук, професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту, Державний біотехнологічний університет

Полякова Євгенія Сергіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та банківської справи, проректор з науково-педагогічної роботи (навчальний процес) Вищого навчального закладу «Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»

Ткаченко В'ячеслав Анатолійович, викладач Вищого навчального закладу «Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»

Increasing the role and initiative of labor collectives in the management and planning of production

Тропіна Марія Андріївна, магістрант Інженерно-педагогічного факультету, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Перспективи розвитку віртуальної музейної педагогіки з використанням імерсивних технологій

Чеканова Наталія Богданівна, заступник директора з наукової роботи, Тернопільський обласний краєзнавчий музей

Від традицій до самоідентифікації

Харитонов Віталій Миколайович, кандидат геологічних наук, доцент, Криворізький національний університет

Роль віртуальних колекцій зразків корисних копалин для здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану

Юсова Олена Миколаївна, завідувач науково-освітньої роботи заповідника, КЗСОР «Державний історико-культурний заповідник «Посулля»

Музей без меж

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ КРУГЛОГО СТОЛУ